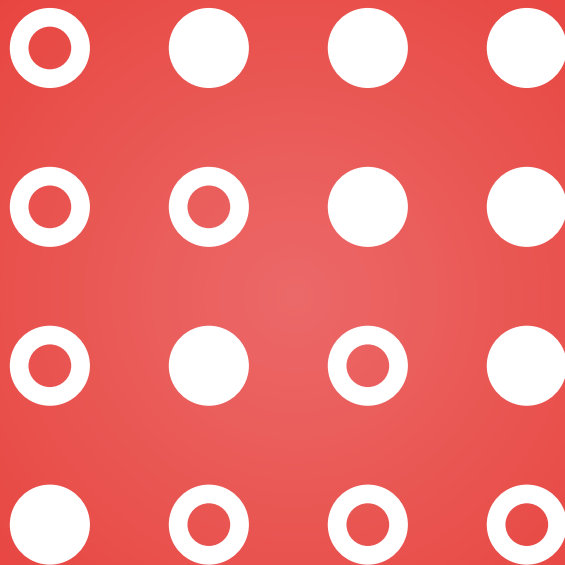

S E R V

Overleg werkt

Huis van het Vlaams sociaal
overleg

Sociaal-Economische Raad
van Vlaanderen (SERV)

Wat doet de SERV?

de SERV agendeert, adviseert en realiseert

De SERV adviseert de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over het te voeren sociaal-economische beleid. Het speelveld is heel ruim: het gaat over arbeidsmarkt, economie, onderwijs, begroting, energie, sociale bescherming ... De SERV werkt het liefst proactief aan adviezen op eigen initiatief en akkoorden. De impact op het beleid is dan veel groter. Zo slaagde de SERV erin om uitdagende thema's zoals krapte op de arbeidsmarkt, digitalisering, circulaire economie en klimaat hoog op de politieke agenda te zetten.

de SERV werkt transparant

De SERV is een publieke instelling maar werkt onafhankelijk. Alle akkoorden, adviezen en rapporten zijn vrij beschikbaar via www.serv.be

de SERV weegt

Met de akkoorden en adviezen stapt de SERV naar beleidsverantwoordelijken van regering, parlement en overheid. De SERV voedt het publieke debat en communiceert regelmatig via kranten, tv, radio en sociale media. Zo ijvert de SERV voor impact op het beleid in het belang van meer welzijn en welvaart voor iedereen in Vlaanderen.

het huis van overleg

De SERV is het huis van het Vlaams sociaal overleg. Het is dé ontmoetingsplaats van de Vlaamse werkgeversorganisaties (Voka, UNIZO, Boerenbond en Verso) en werknemersorganisaties (ACV, ABVV, ACLVB). Ze werken er samen aan adviezen en akkoorden over belangrijke sociaal-economische onderwerpen. Het doel? Meer welzijn en welvaart voor iedereen in Vlaanderen.

de SERV onderbouwt en verbindt

De SERV heeft veel deskundigheid in huis om adviezen en akkoorden van goede kwaliteit af te leveren. Naast het eigen studie- en onderzoekswerk betreft de SERV regelmatig experts en andere middenveldorganisaties en legt de SERV zijn oor te luisteren bij stakeholders en burgerpanels.

de SERV biedt draagvlak

De werkgevers- en werknemersorganisaties hebben een stevige achterban. Via hun vertegenwoordigers laten ze de stem horen van meer dan 160 000 ondernemers, bedrijven en organisaties en ca. 2 miljoen werknemers en werkzoekenden in Vlaanderen.

Volg de SERV

Interesse in het werk van de SERV? Volg ons via verschillende kanalen.

WEBSITE

Je vindt er alle adviezen, akkoorden en rapporten. Ook evenementen, vacatures, persberichten maken we bekend via de website.

www.serv.be en deelsites

E-NIEUWSBRIEVEN

Schrijf je in voor de nieuwsbrieven van de SERV en de Stichting Innovatie & Arbeid via de startpagina van de website.

Teken eenvoudig in met je e-mailadres.

LINKEDIN

Connecteer ook met de SERV via het professionele netwerk LinkedIn.

SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen)

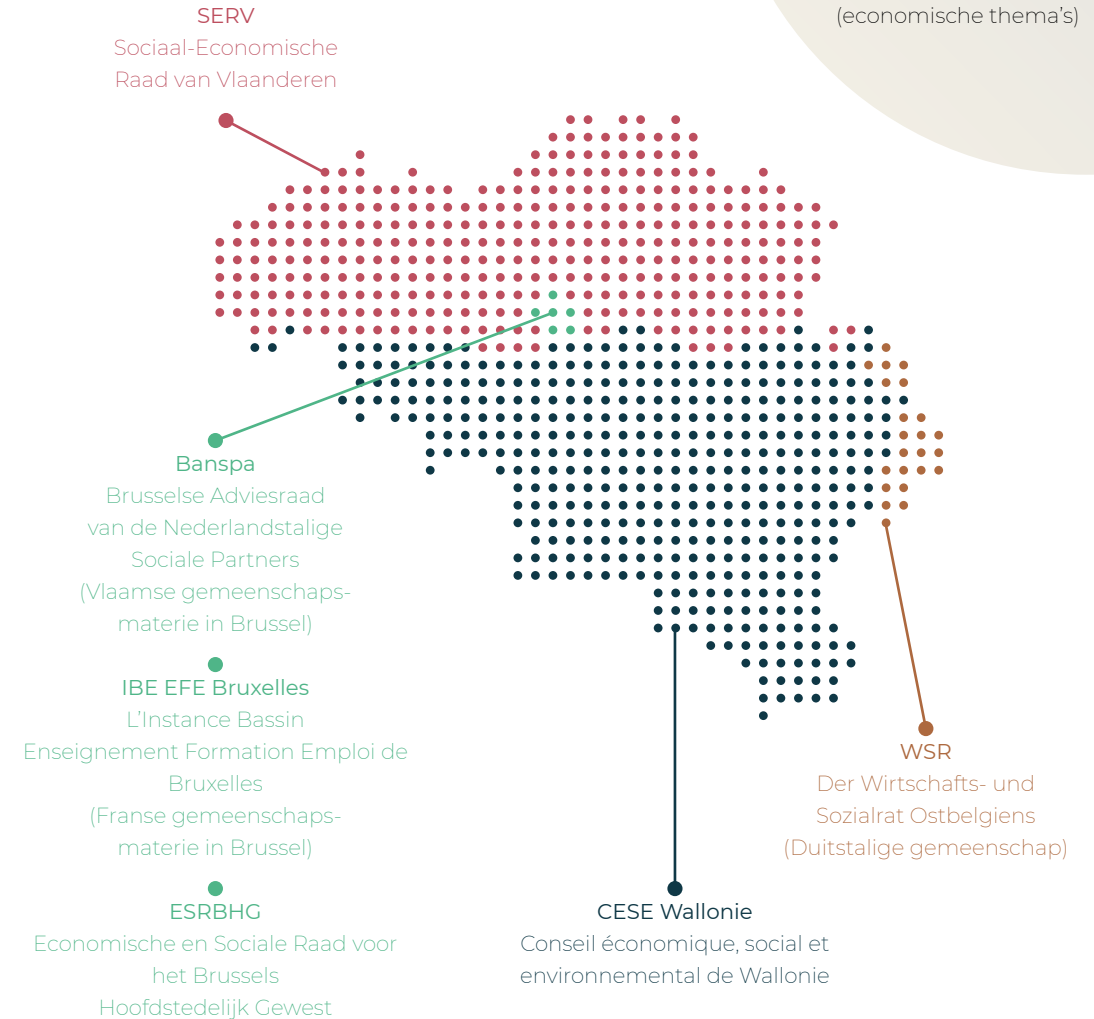
TWITTER

Word één van onze volgers en kom als eerste te weten wat de SERV bezighoudt.

[@S_E_R_V](https://twitter.com/S_E_R_V)

Sociaal overleg in België

De SERV organiseert het sociaal overleg in Vlaanderen. Daarnaast zijn in België nog verschillende andere sociale en economische raden actief.

Wie zijn de leden van de SERV?

Bijna 2 000 000 werknemers en werkzoekenden in Vlaanderen zijn lid van één van de drie vakbonden en ongeveer 160 000 ondernemers, bedrijven en organisaties zijn lid van één van de vier werkgeversorganisaties. Samen geven de sociale partners deze bedrijven, medewerkers en gezinnen een stem via het sociaal overleg.

ALGEMENE CENTRALE DER LIBERALE VAKVERBONDEN VAN BELGIË

+/- 206 500 leden in Vlaanderen

De basiswaarden van ACLVB zijn vrijheid, solidariteit, verantwoordelijkheid en verdraagzaamheid. Vanuit een socio-economische invalshoek en in overeenstemming met deze waarden wil ACLVB werknemers de nodige ondersteuning en expertise aanreiken om uitdagingen op de werkvloer het hoofd te kunnen bieden en zich te ontplooiën tot volwaardige burgers. Dit kan zowel via persoonlijke als collectieve dienstverlening, expertise en vorming.

www.aclvb.be

vakbonden

vertegenwoordigen
+/- 2 000 000 werknemers
en werkzoekenden

ALGEMEEN CHRISTELIJK VAKVERBOND

+/- 1141 500 leden in Vlaanderen

Als grootste vakbond van Vlaanderen laat het ACV de stem van alle werknemers doorwegen in het sociaal overleg. Zowel op Europees, nationaal, Vlaams, sectoraal als bedrijfsniveau onderhandelen ze voor goede loon- en arbeidsvoorwaarden, een evenwichtige combinatie arbeid en privé, een goed arbeidsmarktbeleid ... ten voordele van alle werknemers.

www.hetacv.be

VLAAMS ALGEMEEN BELGISCH VAKVERBOND

+/- 730 000 leden in Vlaanderen

Het Vlaams ABVV is de Vlaamse vleugel van de socialistische vakbond ABVV. De zes vakcentrales en zes Vlaamse ABVV-gewesten vertegenwoordigen de aangesloten leden in het interprofessioneel sociaal overleg en ten aanzien van het Vlaamse beleid. De militanten en afgevaardigden nemen verkozen mandaten op in het sociaal overleg op bedrijfsniveau in Vlaanderen. Via vorming en ondersteuning versterkt Vlaams ABVV de afgevaardigden in de bedrijven. Met een brede interprofessionele dienstverlening ondersteunt de vakbond werknemers en werklozen. Daarnaast zet Vlaams ABVV in op breder bewegingswerk naar specifieke doelgroepen zoals jongeren, werklozen en senioren.

www.vlaamsabvv.be

VLAAMS NETWERK VAN ONDERNEMINGEN

+/- 18 000 ondernemingen

Voka komt op voor ondernemingen, brengt ze samen en bouwt bruggen. Voka plaatst de onderwerpen die belangrijk zijn voor ondernemingen hoog op de politieke agenda. Het is een dynamisch netwerk van ondernemingen, gemaakt voor en door ondernemers. Op geregelde tijdstippen brengt Voka zijn leden samen op topevenementen en activiteiten. Als ondernemersorganisatie bouwt Voka actief bruggen tussen ondernemers in verschillende sectoren. Daarnaast zoekt Voka ook naar samenwerkingsmodellen tussen diverse spelers in onze maatschappij.

www.voka.be

werkgevers-organisaties

vertegenwoordigen
+/- 160 000 ondernemingen,
bedrijven en organisaties

BOERENBOND

+/- 18 000 land- en tuinbouwers

Boerenbond staat voor een economisch, ecologisch en sociaal duurzame land- en tuinbouw die volwaardig geïntegreerd is in de maatschappij. De werking van Boerenbond situeert zich op vijf domeinen: belangenbehartiging, vorming en voorlichting, dienstverlening, vertegenwoordiging en samenwerking inzake productie, toelevering en afzet. De standpuntvorming gebeurt trapsgewijs via een netwerk van lokale, regionale, provinciale en nationale structuren.

www.boerenbond.be

unizo

DE UNIE VAN ZELFSTANDIGE ONDERNEMERS

+/- 110 000 zelfstandige ondernemers en kmo's

UNIZO behartigt de belangen van ondernemers, zelfstandigen en vrije beroepen op alle terreinen en op alle niveaus van de sociaal-economische besluitvorming. UNIZO ondersteunt elke ondernemer door informatie- en adviesverlening. UNIZO brengt ondernemers samen in een netwerk van collega-ondernemers. Regelmatig organiseert UNIZO Actuasessies rond actuele onderwerpen of nieuwe overheidsmaatregelen. In de meeste Vlaamse en Brusselse gemeenten behartigt een lokale UNIZO Ondernemersvereniging de belangen en organiseert ze lokale netwerkevents en infosessies.

www.unizo.be

Verso

VERENIGING VOOR SOCIAL PROFIT ONDERNEMINGEN

+/- 16 000 vestigingen

Verso, als interprofessionele werkgeversfederatie van 15 federaties, verenigt, verdedigt en versterkt 16 000 sociale ondernemingen als werkgevers en ondernemers uit alle sectoren. Sociale ondernemingen streven primair en uitdrukkelijk een maatschappelijk doel na (en geen shareholder value) en willen de eerste ondernemende partner voor beleidsmakers en burgers zijn in de realisatie van de sustainable development goals (SDG's).

www.verso-net.be

De zeven deugden van het sociaal overleg

De Vlaamse werkgevers- en werknemersorganisaties die de SERV aansturen, dragen het sociaal overleg een warm hart toe. In deze brochure laten we hen aan het woord over de zeven deugden of voordelen van het sociaal overleg.

De zeven sociale partners aan het woord

Ann Vermorgen
nationaal secretaris
ACV

Caroline Copers
algemeen secretaris
Vlaams ABVV

Gert Truyens
Vlaams
gewestsecretaris
ACLVB

Hans Maertens
gedelegeerd
bestuurder Voka

Danny Van Assche
gedelegeerd
bestuurder UNIZO

Sonja De Becker
voorzitter
Boerenbond

Ingrid Lieten
directeur Verso

De zeven deugden

rechtvaardigheid

vertrouwen

gematigdheid

moed

wijsheid

mededogen

hoop

De zeven deugden van het sociaal overleg rechtvaardigheid

welzijn en welvaart realiseren voor iedereen in Vlaanderen

De samenstelling van de SERV leidt er toe dat er heel veel verschillende visies en meningen aan bod komen. Elke sociale partner moet een permanente afweging maken tussen het individueel belang van de leden en het algemeen belang. Dat zorgt voor genuanceerde standpunten en rechtvaardig beleid. Daarnaast is het belangrijk om te luisteren naar expertise van buitenaf voor specifieke thema's.

Hans Maertens

De sleutel naar rechtvaardigheid is dat we een SERV zijn en geen ERV. Moest het sociale wegvallen, krijg je een economische raad van Vlaanderen. En daarmee is alles gezegd. We bekijken hier of economische beslissingen ook voldoende sociaal rechtvaardig zijn. Het evenwicht tussen het sociale en het economische is de kern.

Caroline Copers

De regering vaart blind als ze het debat met het middenveld niet aangaat. Een akkoord onder de sociale partners blijft altijd sterker dan een opgelegde politieke beslissing. Als er akkoorden zijn, is het belangrijk dat ze volledig worden uitgevoerd. Als het beleid aan cherry picking doet en er maar enkele aspecten uithaalt, krijg je onevenwicht.

Danny Van Assche

De evenwichten tussen werknemers en werkgevers aan de overlegtafel zorgen ervoor dat we tot rechtvaardige adviezen en akkoorden komen. Het zoet en zuur dat in een advies of akkoord zit, moeten elk van de sociale partners kunnen uitdragen. Daarom is eerlijkheid ook zo belangrijk zowel naar de achterban toe als aan de overlegtafel.

Ann Vermorgen

De zeven deugden van het sociaal overleg vertrouwen

de leden vertegenwoordigen en draagvlak bieden

Sociale partners staan permanent op twee benen. Enerzijds moeten ze luisteren naar hun achterban, naar wat er leeft, wat de prioriteiten, oordelen en vooroordelen zijn. Anderzijds moeten sociale partners durven leiding nemen en geven in de opinievorming, durven de weg tonen en durven aangeven wat gaat en niet gaat binnen het grotere geheel. Dit is een moeilijke evenwichtsoefening.

Ingrid Lieten

Wij als interprofessionele partners moeten de helikoptervisie hebben en zorgen dat we akkoorden maken die niet enkel goed zijn voor één sector of één groep, maar juist een maatschappelijk belang dienen.

Caroline Copers

Elkaar kennen, is het cement voor vertrouwen en dialoog.

Sonja De Becker

Het dagelijks bestuur bouwt vertrouwen op door tweewekelijks bijeen te komen. Ook informele momenten zoals de lunch vooraf versterken dit. Je leert elkaar als mens kennen en respecteren. Dat helpt bij moeilijke discussies. We zitten niet met geslepen messen tegenover elkaar, maar samen aan een ronde tafel.

Ann Vermorgen

De wereld verandert door digitalisering, globalisering, klimaatsveranderingen, vergrijzing en de krapte op de arbeidsmarkt. De sociale partners nemen de ruimte om een langetermijnvisie te kunnen ontwikkelen. Dat is een goede basis voor vertrouwen.

Hans Maertens

Opdracht SERV

overleg organiseren en
advies geven over actuele,
maatschappelijke thema's en
toekomstige uitdagingen

Overleg

De SERV organiseert bipartiet of tweeledig overleg tussen de werkgevers- en de werknemersorganisaties. Daarnaast is er het tripartiete of driedelig overleg tussen de Vlaamse Regering, de werkgevers- en werknemersorganisaties. Dit noemen we het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC).

VESOC

Het tripartiete overleg gebeurt sinds 1980 in het VESOC. De SERV-studiedienst staat in voor de praktische werking.

We maken een onderscheid tussen het VESOC-overleg en de VESOC-werkgroep.

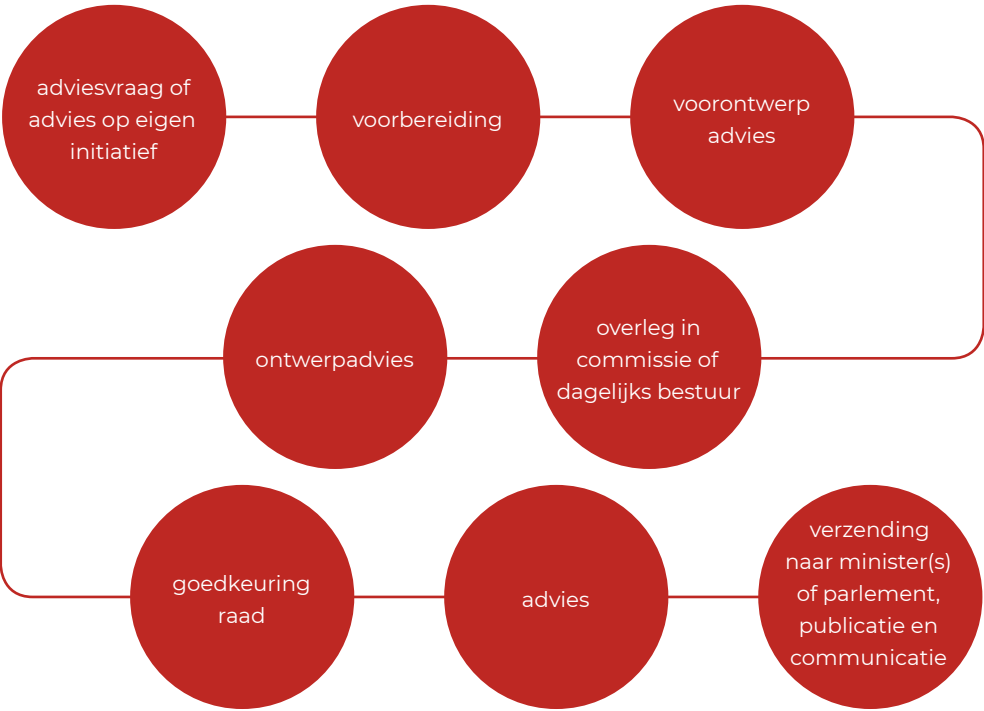

Advies

- De SERV adviseert:
- als strategische adviesraad (SAR) over het algemeen overheidsbeleid, werk en sociale economie, economie, energie en het gelijkekansen- en integratiebeleid
 - over alle materies die nauw verband houden met het sociaal-economisch overleg (onderwijs, welzijn, omgevingsbeleid, innovatie ...)
 - over de Vlaamse begroting (jaarlijks).

De Vlaamse Regering is verplicht om voorontwerpen van decreet (alle sociaal-economische materies) en uitvoeringsbesluiten van strategisch belang (SAR-bevoegdheden) voor advies aan de SERV voor te leggen.

adviesproces

Vlaams sociaal overleg met impact

De SERV wil het publieke debat ondersteunen met beleidsrelevante informatie en expertise.

adviezen met impact

De zeven deugden van het sociaal overleg gematigdheid

geven en nemen om tot consensus te komen

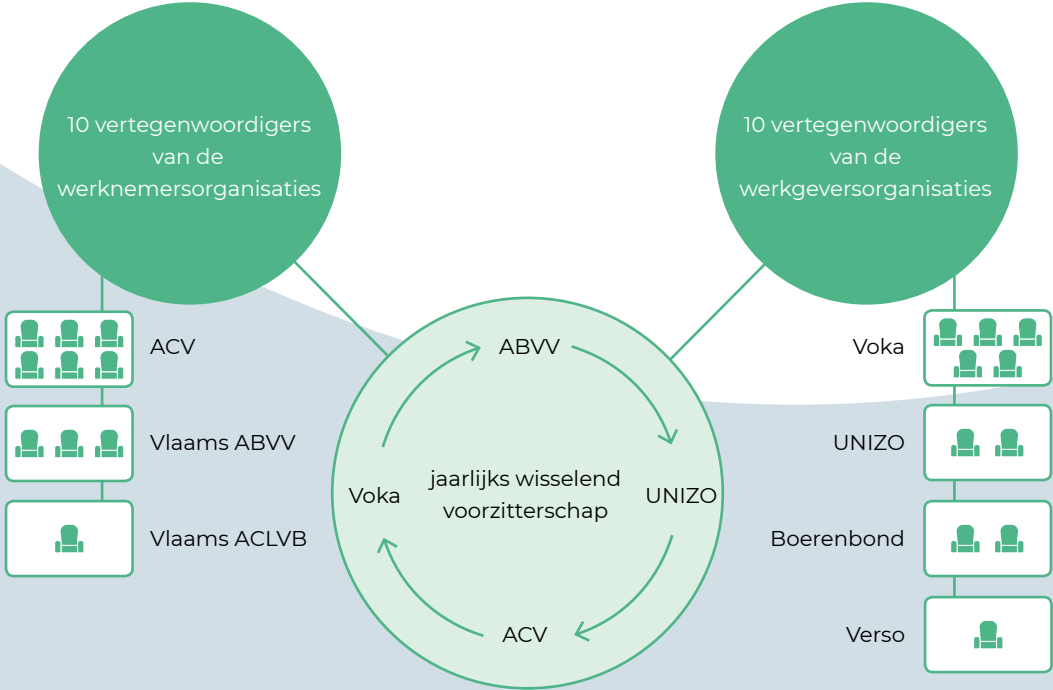

Samenstelling SERV

Raad

De raad van de SERV keurt de adviezen goed. De raad is ook verantwoordelijk voor het jaarlijkse werkprogramma, de aanstelling van het dagelijks bestuur, de voorzitter en ondervoorzitter, de goedkeuring van de begroting en het jaarverslag.

De zeven deugden van het sociaal overleg moed

proactief uitdagende thema's op de politieke agenda zetten

Moedige adviezen en akkoorden komen er door de lijnen van ons mandaat af te tasten. Het is onze taak als SERV om wat er echt leeft in de samenleving te benoemen, dit op tafel te leggen, een aanzet te geven tot oplossingen, politici te vragen hun verantwoordelijkheid op te nemen en dit ook zelf te doen.

Sonja De Becker

De SERV heeft de voorbije jaren uitdagende thema's op de politieke agenda gezet. Voorbeelden zijn de dossiers over digitalisering, circulaire economie en klimaat

Ann Vermorgen

Elk evenwichtig akkoord vergt moed. Een akkoord dat geen moed vereist, is ofwel een nietszeggend akkoord ofwel een onevenwichtig akkoord.

Danny Van Assche

Om moedige adviezen en akkoorden te maken, moeten we enerzijds holistisch en intersectoraal durven denken en anderzijds inzetten op goede communicatie om de complexe problemen van onze samenleving uit te leggen. Het speelveld is complex dus is het ook complex om compromissen te maken.

Ingrid Lieten

Onze akkoorden en adviezen getuigen van moed omdat ze niet enkel op de korte termijn focussen, maar ook op de middellange en lange termijn.

Caroline Copers

De zeven deugden van het sociaal overleg wijsheid

adviezen en akkoorden goed onderbouwen

De sterkte van een SERV-advies is dat het gefundeerd is en niet uit de lucht komt vallen. De SERV werkt steeds methodisch. Voor ieder dossier wordt er eerst uitgebreid studiewerk verricht door de SERV-studiedienst en de sociale partners samen. Objectief cijfermateriaal wordt zo aangevuld met terreinkennis. Er wordt daarnaast naar het SERV-acquis gekeken, wat wil zeggen dat het advies verder borduurt op wat er al bestond aan consensus.

Danny Van Assche

De sterktes van de SERV-adviezen en akkoorden zijn de consensusgerichtheid, de representativiteit, de eerlijkheid en de transparantie onder de partners.

Caroline Copers

Het Vlaams sociaal overleg verloopt optimaal als werkgevers en werknemers water bij de wijn doen en als de Vlaamse Regering rekening houdt met onze adviezen en akkoorden.

Gert Truyens

De SERV wordt regelmatig uitgenodigd in de commissies van het Vlaams Parlement om adviezen en akkoorden toe te lichten. Dit contact met parlementairen is belangrijk om wederzijds begrip op te bouwen, maar ook om een inhoudelijk handvat te bieden aan politici voor verdere beleidskeuzes. Het begrotingsadvies is hiervan een goed voorbeeld.

Ann Vermorgen

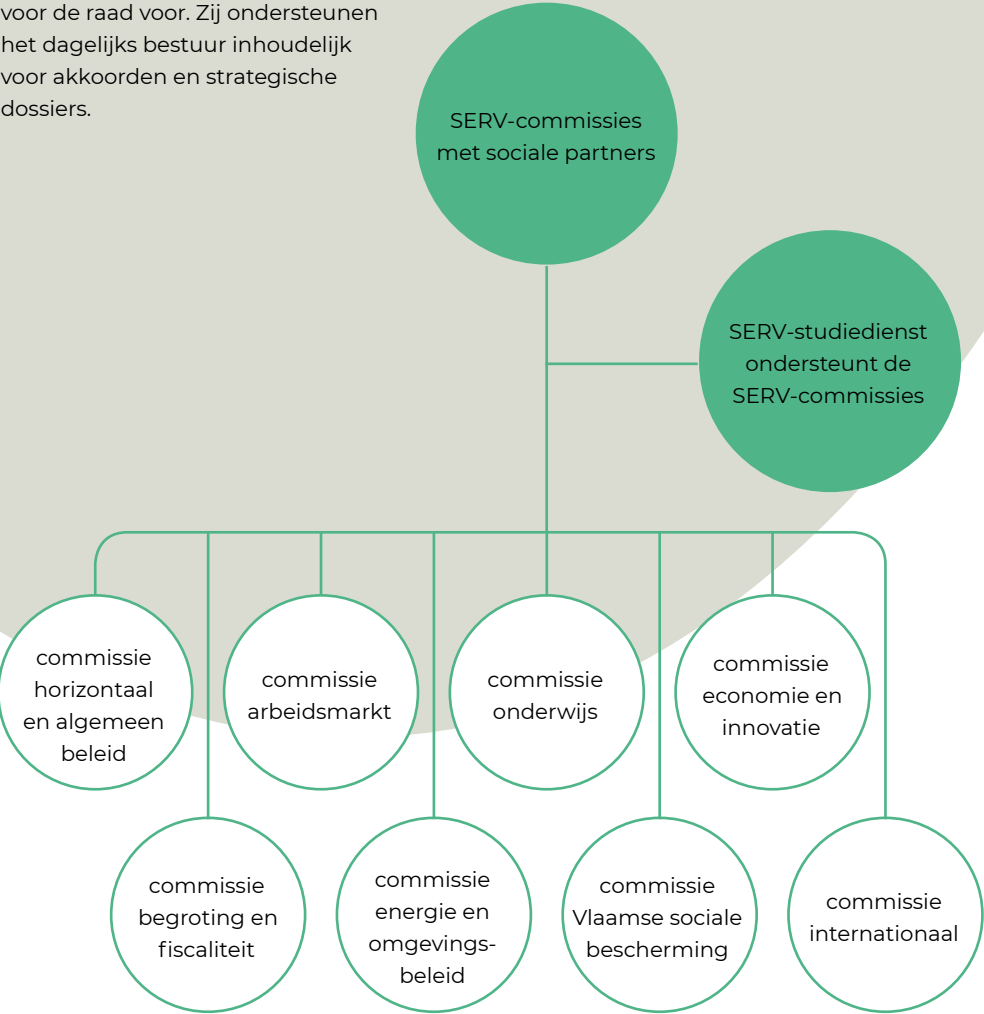
Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de SERV overlegt tweewekelijks. De focus ligt op strategiebepaling, overleg over strategische dossiers en het sluiten van bipartiete en tripartiete akkoorden.

Commissies

Het dagelijks bestuur kan permanente of tijdelijke commissies oprichten. Zij overleggen en bereiden adviezen voor de raad voor. Zij ondersteunen het dagelijks bestuur inhoudelijk voor akkoorden en strategische dossiers.

De zeven deugden van het sociaal overleg mededogen

begrip hebben voor elkaars standpunten

Het Vlaams sociaal overleg moet op bepaalde ogenblikken het 'wij' en 'zij' overstijgen, de eisen en tegeneisen. Het uiteindelijke doel van het Vlaams sociaal overleg is niet tegenstrijdig: we willen allemaal dat het goed gaat met Vlaanderen.

Hans Maertens

We werken meer in de luwte dan het federaal sociaal overleg. Het voordeel hiervan is dat we geen dingen op de spits gaan drijven en tijd kunnen nemen om consensus te zoeken.

Danny Van Assche

Politici bekijken het middenveld vaak als een log beest dat geen beweegruimte mogelijk maakt. Maar als politici de werkgevers- en werknemersorganisaties mee krijgen, hebben ze al heel wat draagvlak.

Gert Truyens

Het wezen van het sociaal overleg ondersteunt wederzijds begrip voor elkaars standpunten. Het sociaal overleg wordt de dag van vandaag soms in vraag gesteld. Dan wordt er gefocust op de conflictmomenten die er zeker zijn. Maar die conflictmomenten wegen niet op tegen alle vooruitgang die er wordt geboekt in het sociaal overleg die onze samenleving steeds beter maakt.

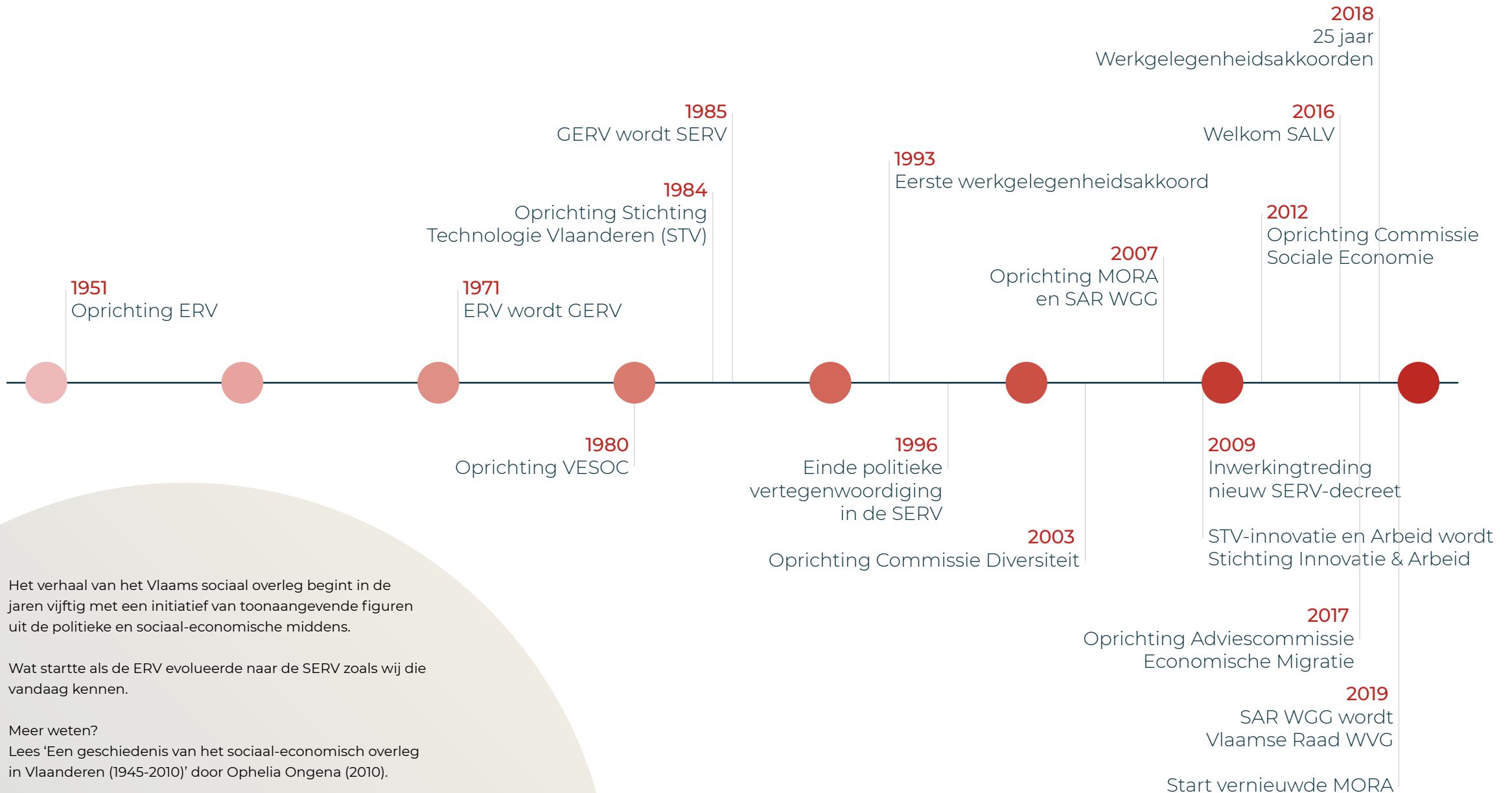
Ingrid Lieten

Eén van de belangrijkste vereisten van het sociaal overleg is het vermogen om te luisteren. Je kan maar een gemeenschappelijke basis vinden en vooruit komen als je luistert naar elkaars argumenten en empathie opbrengt voor de positie van de andere.

Caroline Copers

SERV
een huis met vele kamers

1950 1960 1970 1980 1990 2000 2010 2020

De zeven deugden van het sociaal overleg hoop

de toekomst positief en verwachtingsvol benaderen

We proberen zo goed mogelijk de juiste zaken en problemen te benoemen, daar goede oplossingen voor aan te reiken en die dan ook te doen uitvoeren. Als we ons met de verkeerde zaken bezig houden, kunnen we geen impact hebben.

Danny Van Assche

Het sociaal overleg is op zijn best als het erin slaagt een leidende, opiniërende rol op te nemen. We durven proactief adviezen formuleren en standpunten innemen die opiniërend en sturend zijn. Het sociaal overlegmodel moet ook kijken hoe het zijn draagvlak kan behouden in de diverse samenleving die we geworden zijn.

Ingrid Lieten

We moeten visionair zijn maar met de voeten op de grond zodat we mensen in een positief en hoopvol traject kunnen meenemen.

Sonja De Becker

De SERV zet sterk in op content, communicatie en connectie. Als je goede content brengt, zal men luisteren. Maar dat volstaat niet. Je moet je boodschap ook uitdragen met een uitgekiende communicatiestrategie. Tot slot moet je connecteren met andere stakeholders, middenveldorganisaties en politici.

Hans Maertens

De hoop zit in het erkennen van ons gemeenschappelijk belang – los van onze eigen agenda's – en dat we dit willen verdedigen.

Caroline Copers

Een huis met vele kamers

Het SERV-huis geeft onderdak aan tal van andere organisaties. De werking en rol van deze autonome commissies en raden sluiten in mindere of meerdere mate aan bij de overleg- en adviesfunctie van de SERV.

Stichting Innovatie & Arbeid

WIE

De Stichting Innovatie & Arbeid voert onderzoek uit van en voor de Vlaamse sociale partners.

WAT

De stichting werd in 1984 opgericht als Stichting Technologie Vlaanderen om de impact van nieuwe technologieën op bedrijven te onderzoeken. Nu onderzoekt ze de samenhang tussen technologie, organisatieverandering en nieuwe arbeidsvormen in drie thematische onderzoeksclusters:

1. arbeidsmarkt en innovatie in ondernemingen en organisaties
2. werkbaar werk en langere loopbanen
3. ondernemerschap, economie en innovatiebeleid.

HOE

De stichting werkt onderzoeksprojecten uit. Hiermee ondersteunt ze het SERV-overleg. Ze verspreidt haar onderzoeksresultaten via rapporten en vormingen.

www.serv.be/stichting
www.werkbaarwerk.be

Commissie Diversiteit

WIE

In de Commissie Diversiteit zetelen de Vlaamse sociale partners en de kansengroepen die worden vertegenwoordigd door het Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid (personen met een arbeidshandicap) en het Minderhedenforum (personen met een migratieachtergrond).

WAT

De commissie adviseert over de evenredige vertegenwoordiging van kansengroepen, diversiteit en gelijke behandeling in het sociaal-economische leven.

HOE

De commissie organiseert overleg met de leden en adviseert op eigen initiatief of op vraag van de Vlaamse Regering over het gelijkekansen- en diversiteitsplan voor het overheidsperoneel en over het gelijkekansen- en integratiebeleid.

www.serv.be/diversiteit

Commissie Sociale Economie

WIE

In de Commissie Sociale Economie zetelen de Vlaamse sociale partners, vertegenwoordigers van de sociale economie-ondernemingen, onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van het departement Werk en Sociale Economie.

WAT

De commissie bespreekt bestaand of toekomstig beleid op het vlak van sociale economie.

HOE

De commissie organiseert overleg met de leden en creëert dialoog en draagvlak waarbij de leden samen antwoorden bieden op de belangrijkste uitdagingen voor het sociale economie beleid.

www.commissiesocialeconomie.be

Adviescommissie Economische Migratie

WIE

In de Adviescommissie Economische Migratie zetelen de Vlaamse sociale partners, vertegenwoordigers van het departement Werk en Sociale Economie, VDAB en het departement Economie, Wetenschap en Innovatie en een onafhankelijke deskundige.

WAT

De adviescommissie volgt de maatschappelijke ontwikkelingen in economische migratie en detecteert eventuele knelpunten. Ze onderzoekt ook de criteria die aan de basis liggen van de reglementering voor economische migratie en gaat na of die reglementering voldoende harmonisch is. Zo kan de immigratie van werknemers en zelfstandigen onder de beste omstandigheden verlopen.

HOE

De adviescommissie organiseert overleg met de leden en adviseert over sociale, economische en administratieve problemen in verband met de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en de zelfstandige beroepsactiviteit van vreemdelingen. Dat gebeurt op eigen initiatief of op vraag van de Vlaamse Regering.

www.commissieeconomischemigratie.be

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

Wetstraat 34-36

B - 1040 Brussel

T: +32 (0)2 20 90 111

E: info@serv.be

Twitter: [@S_E_R_V](https://twitter.com/S_E_R_V)

LinkedIn: [SERV \(Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen\)](https://www.linkedin.com/company/serv-vlaanderen)

Meer info?

www.serv.be voor alle adviezen, rapporten en andere publicaties. Je kunt je via de website ook abonneren op onze nieuwsbrieven.

Verantwoordelijke uitgever: Pieter Kerremans, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

D/2019/4665/2

